

[Dohrmann]

omkostningsniveau er alt for højt. Den dag folkettinget begynder at føre en erhvervsvenlig politik, så vi kan fremstille nogle varer, der kan konkurrere på de udenlandske markeder, da føler jeg mig 100 pct. overbevist om, at der nok skal komme gang i eksporten igen.

Det er aldeles overflødigt og i værste fald skadeligt, hvis folkettinget overhovedet kunne drømme om at vedtage noget, der ligner det her. De offentlige udgifter skal sættes ned, og derfor er det den helt, helt forkerte vej at gå. Det er, som om man glemmer, at vi har noget, der hedder banker og sparekasser, som kan låne penge ud – vel at mærke til de virksomheder, som har en chance for at overleve. Det her er udtryk for statslig indblanding. Jeg ved da udmærket godt, hvad formålet er, når SF fremsætter et sådant forslag; det er kun første skridt på vejen til, at staten simpelt hen skal ind og slå alt privat initiativ ned. Det er reelt det, der politisk ligger bag ved forslag af denne karakter. Vi kan selvfølgelig ikke medvirke til sådan noget. Det er en nationalisering, vil jeg næsten sige, begyndende nationalisering. Den dag, der virkelig kommer gang i eksporten igen, skal vores eksportvirksomheder nok selv finde ud af at eksportere de varer – også at samarbejde om det – og mangler de nogle kroner, så har vi banker og sparekasser, de kan låne dem i.

Anne Grete Holmsgård (VS):

Man må da sige, at fremskridtspartiets frygt og betænkeligheder over for staten aldrig nogen sinde undlader at skinne igennem heroppefra, selv når det er noget, der er så relativt begrænset som det, SF foreslår her.

Jeg er nu også ret betænkelig ved forslaget, selv om jeg ind imellem godt kunne fristes til at sige, at det måske var en lejlighed til at slippe af med nogle systemer – det, der hænger deroppe, eller DORA eller vismandsinstitutionen eller sådan noget. Men det er jo ikke det, der er hensigten med det, men at øge eksporten.

SF mener, at der i hvert tilfælde er basis for en tre- eller firdobling af eksporten af systemer. Det spørgsmål, man så må stille sig selv, er: hvor er det, markedet for systemeksport ligger? Der ligger jo ikke noget særlig stort marked for eksport af dansk know-how eller det danske vejsystem til resten af Euro-

pa eller til USA osv. Det store marked ligger helt klart i u-landene, og det nævner SF også selv i bemærkningerne, hvor man siger, at aftagerne især er rige u-lande.

Jeg synes, det er et stort problem uden videre at gå ind i at støtte en systemeksport til den tredje verden, fordi det, der vil blive styrende, så vidt jeg kan se, vil være interessen i at øge Danmarks eksport. Her mener jeg, at man kommer i karambolage med nogle andre interesser, i hvert tilfælde vi har med hensyn til samhandel med u-landene. Vi mener, det vigtigste er at få den samhandel til at basere sig på et princip, der kunne formuleres nogenlunde som sådan: vi mener, at u-landene selv skal have mulighed for at støttes i at opbygge en selvstændig produktion, en selvstændig produktionsudvikling, en selvstændig produktionsstruktur, der tager udgangspunkt i, hvad det er for nogle forhold der eksisterende i den tredje verden. Det problem er måske størst i de fattige u-lande, men det er afgjort også til stede i de rige u-lande. For hvad er de rige u-lande egentlig udtryk for? Ja, de er udtryk for, at man på forskellige måder har haft mulighed for at få en stærkere økonomi, men der er stadig væk tale om nogle fantastisk store sociale skævheder i de lande.

Jeg kan ikke se, at det fremmer den tankegang, at de lande skal have en selvstændig produktionsudvikling og skal gøres så vidt muligt uafhængige af den industrialiserede verden, både med hensyn til kreditter og med hensyn til importafhængighed af færdigvarer fra den industrialiserede verden, hvis man går ind og formulerer systemeksport på denne måde.

Jeg synes, man kan anvende forslaget her til at tage en diskussion om, på hvilken måde systemeksport påvirker den tredje verdens lande, og tage en diskussion om, hvordan man kunne fremme et samarbejde med den tredje verden, hvor man var med til at opbygge en uafhængig produktionsstruktur. Jeg mener ikke, dette er den rigtige måde at gøre det på. Jeg mangler egentlig meget den diskussion og den synsvinkel i forslaget her, fordi jeg ved, at SF også mener, der er et problem i den måde, man forvalter u-landspolitikken og samhandelen med den tredje verden på. Her giver man en mulighed for at fremme eksporten, men uden at have noget som helst styr på, hvad det egentlig er for